

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 518/2016-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného TIMAR & partners, s. r. o., Štúrova 42, Šaľa, prostredníctvom ktorej koná advokát JUDr. Tibor Timár, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky prípisom generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. XVI/2 Pz 60/15/1000-6 z 8. júla 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného TIMAR & partners, s. r. o., Štúrova 42, Šaľa, prostredníctvom ktorej koná advokát JUDr. Tibor Timár, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) prípisom generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) č. k. XVI/2 Pz 60/15/1000-6 z 8. júla 2015 (ďalej len „napadnutý prípis“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že proti sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, špecializovaného tímu Bratislava (ďalej aj „vyšetrovateľ policajného zboru“) ČVS: PPZ-619/NKA-FP-BA-2014 z 19. decembra 2014 vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 239 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia z 19. decembra 2014“) na tom skutkovom základe, že «*dňa 10. marca 2006, v Bratislave, v postavení riaditeľa štátneho podniku [REDAKOVANÉ]... v rozpore s § 19 ods. 2 zákona... o štátnom podniku... podpísal v mene [REDAKOVANÉ] so [REDAKOVANÉ]. „Zmluvu o prevádzke [REDAKOVANÉ]“ (Vodná elektrárňa [REDAKOVANÉ]) na zmluvné obdobie 30 rokov, podľa predmetu ktorej [REDAKOVANÉ] majú právo realizovať predaj elektriny a podporných služieb produkovaných [REDAKOVANÉ] na trhu s elektrinou a zároveň zabezpečovať výkon prevádzky [REDAKOVANÉ] vrátane opráv a údržby a uhrádzať všetky náklady s tým súvisiace s výškou ročného podielu prevádzkovateľa [REDAKOVANÉ] na úhrnných výnosoch z predaja elektriny [REDAKOVANÉ] určenou 35 % z výnosov [REDAKOVANÉ] realizovaných na [REDAKOVANÉ] na trhu s elektrickou energiou, ktorej jednou z príloh je podľa bodu č. 8 Dohoda o usporiadaní majetkovoprávných vzťahov [REDAKOVANÉ], pričom v čase podpisu „Zmluvy o prevádzke [REDAKOVANÉ]“ vedel, že [REDAKOVANÉ] už majú uznaný právny nárok na náhradu za vysporiadanie majetkových práv k [REDAKOVANÉ] podľa čl. 4 „Dohody o usporiadaní majetkových vzťahov [REDAKOVANÉ]“... zo dňa 24.03.2006 podpísanej medzi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] š. p... [REDAKOVANÉ]... a Ministerstvom hospodárstva SR... (ktorej účinnosť nastala splnením jednej z odkladacích podmienok – dňom účinnosti zmluvy o prevádzke [REDAKOVANÉ]), podľa Dohody poskytnú [REDAKOVANÉ] v prospech [REDAKOVANÉ] náhradu v sume rovnajúcej sa hodnote majetku [REDAKOVANÉ] ku koncu mesiaca predchádzajúceho dňu, kedy Dohoda nadobudla účinnosť a táto predstavuje sumu 4 398 661 088 00 Sk a náhrada bude rozdelená na rovnaké ročné platby počas obdobia 30 rokov podľa zásad dohodnutých v Zmluve o prevádzke [REDAKOVANÉ], ktorú uzatvorili [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Súčasne s touto dohodou sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vzdali akýchkoľvek práv k majetku [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] získala právo zaradiť majetok [REDAKOVANÉ] do majetku štátu s ktorým hospodári, pričom podľa čl. 6.1 predmetnej zmluvy poskytnú [REDAKOVANÉ] v prospech [REDAKOVANÉ] náhradu, sumu finančných prostriedkov rovnajúcu sa hodnote [REDAKOVANÉ] ku koncu mesiaca predchádzajúceho dňu, kedy táto zmluva nadobudla účinnosť vo výške 4 398 661 088 Sk*

a tento právny nárok vychádza z užívania majetku [REDAKOVANÉ] v rokoch 1994-2006 na základe uznesenia vlády SR č. 901/1994,

vedel, že uvedené uznesenie vlády SR nemohlo vyvolať právne účinky vlastníctva [REDAKOVANÉ] k technologickej časti [REDAKOVANÉ], vedel, že právny stav založený týmto uznesením vlády, kedy v rokoch 1994 – 2006 [REDAKOVANÉ] vykazujú vlastnícke právo k majetku [REDAKOVANÉ] na základe uvedeného uznesenia vlády je v rozpore so Zmluvou medzi ČSSR a Maďarskou republikou o výstavbe sústavy vodných diel [REDAKOVANÉ] z roku 1977 a vedel, že [REDAKOVANÉ] majú Dohodu o vysporiadaní majetkových práv k [REDAKOVANÉ] právny nárok na sumu v nej uvedenú ako kompenzáciu za užívanie majetku [REDAKOVANÉ] v rokoch 1994-2006, a teda bez akejkoľvek právnej a ekonomickej opodstatnenosti umožnil [REDAKOVANÉ] prevádzkovať [REDAKOVANÉ] a získavať ročný výnos vo výške 35 % z jej prevádzky v období od mesiaca apríl 2006 až doposiaľ, čím týmto konaním porušil zákonne danú povinnosť spravovať a opatrovať cudzí majetok a spôsobil [REDAKOVANÉ] škodu vo výške 253 402 151 €.» (citované z uznesenia vyšetrovateľa policajného zboru o vznesení obvinenia z 19. decembra 2014, pozn.).

Sťažovateľ podal proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru o vznesení obvinenia z 19. decembra 2014 sťažnosť, ktorú špeciálny prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej aj „špeciálny prokurátor generálnej prokuratúry“) uznesením č. k. VII/1 Gv 74/14/1000-60 z 13. februára 2015 (ďalej len „uznesenie z 13. februára 2015“) zamietol ako nedôvodnú. Vzhľadom na skutočnosť, že podľa sťažovateľa boli uznesenia vyšetrovateľa policajného zboru o vznesení obvinenia z 19. decembra 2014 a špeciálneho prokurátora generálnej prokuratúry z 13. februára 2015 nezákonnými rozhodnutiami v prípravnom konaní, podal podľa § 364 ods. 1 a 2 Trestného poriadku s poukazom na § 44 ods. 1 a § 363 ods. 1 Trestného poriadku mimoriadny opravný prostriedok – návrh na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní. Generálny prokurátor návrhu sťažovateľa nevyhovел, pričom v napadnutom prípise „skonštatoval v závere, že nezistil potrebu zrušenia uznesenia prokurátora a vyšetrovateľa“.

Sťažovateľ zastáva názor, že generálny prokurátor vôbec nereagoval na jeho podstatné námietky, a tým porušil jeho základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa sťažovateľa napadnutý prípis generálneho prokurátora „nedáva žiadnu právnu ani inú odpoveď, ktorá by zodpovedala právu na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, je potrebné poukázať na... záver generálneho prokurátora uvedený v opatrení, v ktorom konštatuje porušenie ustanovenia § 176 ods. 2 Trestného poriadku zo strany špeciálneho prokurátora, avšak sám žiadnu nápravu na základe mimoriadne opravného prostriedku sťažovateľa nevykonal. Podstatu návrhu sťažovateľa na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní v podobe mimoriadneho opravného prostriedku spočívala v tom, že sťažovateľ okrem iných skutočností namietal, že uznesenie prokurátora je nepreskúmateľné a arbitrárne, keďže nedalo odpoveď v podstatnej právnej rovine na ním v sťažnosti namietané právne a skutkové okolnosti. V tejto súvislosti za najpodstatnejšiu okolnosť považoval sťažovateľ nedostatočné vysporiadanie sa špeciálneho prokurátora s okolnosťou vylučujúcou protiprávnosť podľa § 28 Trestného zákona (výkon práv a povinností). Posúdením obsahu sťažnosti sťažovateľa voči vzneseniu obvinenia ako aj obsahu mimoriadneho opravného prostriedku je nepochybné, že sťažovateľ okrem domáhania sa toho, že je na mieste posúdenie konania obvineného v stave výkonu práv a povinností podľa § 28 Trestného zákona..., sa v rámci uvedených podaní domáhal a uvádzal skutočnosti, ktoré dávajú skutkový a právny základ pre záver, že skutok, pre ktorý má vznesené obvinenie sťažovateľ nie je trestným činom. Ani týmito závermi, ktoré uvádzal a dôvodil sťažovateľ sa generálny prokurátor v rámci opatrenia vôbec nezaoberal (rovnako ako sa nimi nezaoberal ani špeciálny prokurátor).“.

Sťažovateľ sa nestotožňuje s názorom vyšetrovateľa policajného zboru vyplývajúcim z jeho uznesenia o vznesení obvinenia z 19. decembra 2014, podľa ktorého v prípade ak rozhodnutie vlády Slovenskej republiky alebo rozhodnutie nadriadeného vydané v súlade s týmto rozhodnutím vlády Slovenskej republiky je nezákonné, povinná osoba nesmie plniť vtedy, ak vedela, že je nezákonné alebo ak bolo celkom zjavne nezákonné. Podľa sťažovateľa „obvinený konal... na základe záväzných rozhodnutí nadriadeného, ktoré

boli dané rozhodnutiami vlády SR, a preto ak tieto boli nezákonné, potom obvinený konal beztrestne, keďže jeho konaniu je nutné pripísať status výkonu práv a povinností podľa § 28 Trestného zákona“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky opatrením generálneho prokurátora SR zo dňa 08. 07. 2015, č. k. XVI/2 Pz 60/15/1000-6 porušené bolo.

2. Opatrenie generálneho prokurátora SR zo dňa 08. 07. 2015, č. k. XVI/2 Pz 60/15/1000-6 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenie v sume 338,38 €..“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ tvrdí, že napadnutým prípisom generálneho prokurátora došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že generálny prokurátor sa nezaoberal „odôvodnením“ uvádzaným sťažovateľom v jeho sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru o vznesení obvinenia z 19. decembra 2014. V sťažnosti pritom mal uvádzať dôležité skutočnosti, ktoré dávajú skutkový a právny základ na záver o tom, že tu existuje okolnosť vylučujúca protiprávnosť podľa § 28 Trestného zákona, ako aj na záver, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie sťažovateľovi, nie je trestným činom, pričom *„Ani týmito závermi, ktoré uvádzal a dôvodil sťažovateľ sa generálny prokurátor v rámci opatrenia vôbec nezaoberal.“*

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu je sťažnosť zjavne neopodstatnená, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, patrí aj absencia ústavnoprávneho rozmeru namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu.

Z obsahu napadnutého prípisu vyplýva, že generálny prokurátor (v zastúpení) preskúmal na vec sa vzťahujúci vyšetrovací spis Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, špecializovaného tímu Bratislava ČVS: PPZ-619/NKA-FP-BA-2014 a dozorový spis Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/1 Gv 74/14/1000 a na ich základe konštatoval správnosť a zákonnosť uznesenia vyšetrovateľa policajného zboru z 19. decembra 2014 a aj nadväzujúceho uznesenia špeciálneho prokurátora generálnej prokuratúry z 13. februára 2015, pritom okrem iného uviedol:

«Rovnako ako vyšetrovateľ PZ a špeciálny prokurátor som dospel k záveru, že boli splnené všetky zákonné podmienky na to, aby bolo [REDAKOVANÉ] podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona. O vznesení obvinenia [REDAKOVANÉ] rozhodol vyšetrovateľ PZ najmä na základe zadovážených listinných dôkazov, ktoré sú podrobne uvedené v odôvodnení jeho uznesenia sp. zn. ČVS: PPZ-619/NKA-FP-BA-2014 z 19. decembra 2014. Skutočnosti, ktoré vyplývajú z uvedených dôkazov dostatočne odôvodňujú podozrenie, že obvinený [REDAKOVANÉ] sa dopustil skutku kladeného mu za vinu, uvedeného vo výroku uznesenia, a svojím konaním naplnil zákonné znaky obzvlášť závažného zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona po stránke objektívnej a subjektívnej. Okrem toho, že vyšetrovateľ PZ pri zadovážovaní dôkazov postupoval v súlade s ustanovením § 2 ods. 6, ods. 10 Trestného poriadku, a to spôsobom a v rozsahu uvedenom v § 119 Trestného poriadku, možno v súvislosti s obsahom Vášho návrhu len zdôrazniť, že v zmysle platnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj ustálenej justičnej praxe a napokon aj samotného znenia ustanovenia § 206 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní vyšetrovateľa a prokurátora o vznesení obvinenia sa nevyžaduje úplná istota, ale len vyšší stupeň pravdepodobnosti, že sa trestného činu dopustila určitá osoba, ktorý sa neskôr na základe ďalšieho vykonaného dokazovania potvrdí alebo vyvráti. Úlohou ďalšieho vyšetrovania bude zabezpečiť vykonanie ďalších dôkazov, ktorú sú potrebné na zistenie skutkového stavu tak, ako to ukladá ustanovenie § 2 ods. 10 Trestného poriadku, a až po ich vykonaní a vyhodnotení v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku, bude

možné v trestnej veci rozhodnúť v súlade so zákonom, a to aj o prípadnej trestnoprávnej zodpovednosti ďalších osôb. Návrh, ktorý ste podali v zastúpení obvineného [REDAKOVANÉ] možno považovať za dôvodný len v časti, v ktorej namietate, že špeciálny prokurátor sa [REDAKOVANÉ] v odôvodnení uznesenia sp. zn. VII/1 Gv 74/14/1000-60 z 13. februára 2015 v dostatočnej miere nezaoberal všetkými skutočnosťami, ktoré ste uviedli v odôvodnení sťažnosti obvineného [REDAKOVANÉ] z 12. januára 2015. Je nepochybné, že odôvodnenie neobsahuje všetky skutočnosti v zmysle ustanovenia § 176 ods. 2 Trestného poriadku, avšak uvedené porušenie zákona nemožno považovať za „podstatné pochybenie, ktoré mohlo ovplyvniť rozhodnutie vo veci“ tak, ako to vyžaduje zákon v ustanovení § 363 ods. 1 Trestného poriadku. Vzhľadom na to, že v trestnej veci... som nezistil porušenie zákona, ktoré by odôvodňovalo zrušenie namietaného uznesenia vyšetrovateľa PZ... a ani nadväzujúceho uznesenia špeciálneho prokurátora... za použitia mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, Vášmu návrhu som nevyhovel, o čom Vás upovedomujem v súlade s § 365 ods. 1 Trestného poriadku.»

Vychádzajúc z konkrétnych okolností posudzovanej veci a vzhľadom na kľúčový argument sťažovateľa, podľa ktorého sa tak generálny prokurátor, ako aj špeciálny prokurátor generálnej prokuratúry nezaoberali okolnosťou vylučujúcou protiprávnosť podľa § 28 Trestného zákona, ústavný súd považoval za potrebné poukázať aj na relevantnú časť uznesenia vyšetrovateľa policajného zboru o vznesení obvinenia z 19. decembra 2014 (špeciálny prokurátor generálnej prokuratúry sa s ňou v uznesení z 13. februára 2015 stotožnil, pozn.), v ktorej sa najmä uvádza:

«V prípade do úvahy prichádzajúceho posudzovania konania obvineného ako okolnosť vylučujúca protiprávnosť činu (výkon práv a povinností v zmysle § 28 Trestného zákona), ten výkon práv a povinností upravuje nasledovne: „Čin inak trestný nie je trestným činom, ak ide o výkon práva alebo povinnosti vyplývajúcich zo všeobecne záväzného právneho predpisu, z rozhodnutia súdu alebo iného orgánu verejnej moci, z plnenia pracovných či iných úloh alebo zo zmluvy, ktorá neodporuje všeobecne záväznému právnenému predpisu ani ho neobchádza, spôsob výkonu práva a povinnosti nesmie

odporovať všeobecne záväznému právnomu predpisu. Vyšetrovateľ, v súlade s dosiahnutým stavom poznania právnej teórie a vedy konštatuje, že rozhodnutie vlády alebo rozhodnutie nadriadeného v súlade s takýmto rozhodnutím vlády, nesmie povinná osoba plniť vtedy, ak vedela, že je nezákonne alebo ak bolo zjavne nezákonne; ak aj napriek tomu povinná osoba povinnosti za takýchto rozhodnutí plnila a v súvislosti s tým sa dopustila trestného činu, je za tento trestný čin zodpovedná. Ak má osoba podliehajúca zákonnej povinnosti plniť rozhodnutia vlády alebo rozhodnutie nadriadeného v súlade s takýmto rozhodnutím vlády vedomosť, že rozhodnutie vlády je nezákonné, alebo ak rozhodnutie vlády bolo zjavne nezákonne, tak úlohy z nich vyplývajúce nesmie splniť. Ak by takáto osoba úlohy z takýchto rozhodnutí vlády za týchto podmienok plnila a v súvislosti s tým by sa dopustila trestného činu, nemôže sa dovolávať okolnosti vylučujúcej protiprávnosť na základe výkonu práva a povinnosti. Táto osoba bude zodpovedná za trestný čin.»

Podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, aj ministrom spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore; o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľa a poškodeného. Ak bolo uznesenie o vznesení obvinenia oznámené jeho vyhlásením, je policajt povinný vydať obvinenému rovnopis tohto uznesenia bez meškania.

Z napadnutého prípisu vyplýva, že generálny prokurátor akceptoval nielen záver špeciálneho prokurátora generálnej prokuratúry vyjadrený v jeho uznesení z 13. februára 2015, v ktorom vyhodnotil postup a uznesenie vyšetrovateľa policajného zboru o vznesení obvinenia z 19. decembra 2014 ako správne, ale aj uznesenie vyšetrovateľa policajného zboru o vznesení obvinenia, ktoré je podľa jeho názoru dostatočne odôvodnené zistenými skutočnosťami. Pokiaľ aj generálny prokurátor vytkol špeciálnemu prokurátorovi generálnej prokuratúry nedostatky jeho rozhodnutia z 13. februára 2015 (že sa nezaoberal všetkými skutočnosťami, ktoré vyplývali zo sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného

zboru o vznesení obvinenia, pozn.), uviedol, že tieto nebolo možné považovať za *„podstatné pochybenie, ktoré mohlo ovplyvniť rozhodnutie vo veci“ tak, ako to vyžaduje zákon v ustanovení § 363 ods. 1 Trestného poriadku*.

Z relevantnej časti napadnutého prípisu vyplýva, že generálny prokurátor sa implicitne stotožnil s odôvodnením vyplývajúcim z uznesenia špeciálneho prokurátora z 13. februára 2015, v ktorom špeciálny prokurátor generálnej prokuratúry zdôraznil, že vyšetrovateľ policajného zboru sa dôsledne vysporiadal aj *„s otázkou záväznosti uznesenia vlády SR č. 901/1994 vo vzťahu k obvinenému“*, v súvislosti s ktorým bola sťažovateľom namietaná existencia okolnosti vylučujúcej protiprávnosť v súlade s § 28 Trestného zákona.

Vychádzajúc z citovaných častí napadnutého prípisu v spojení s citovanými časťami uznesenia vyšetrovateľa policajného zboru o vznesení obvinenia z 19. decembra 2014, ústavný súd zastáva názor, že v ňom obsiahnuté názory generálneho prokurátora nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnymi názormi generálneho prokurátora nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonných predpisov generálnou prokuratúrou (generálnym prokurátorom, pozn.) by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tieto natoľko odchyľili od znenia príslušných zákonných ustanovení, že by sa tým zásadne poprel ich účel a význam. Ústavný súd nezistil, že by napadnutému prípisu z 8. júla 2015 bolo možné vyčítať jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu zákonných ustanovení, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Ústavný súd zároveň považuje za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že v danom prípade sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd na základe ním namietaných pochybení orgánov činných v trestnom konaní už v počiatočnom štádiu trestného stíhania vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu predstavuje ústavný príkaz pre každú osobu, z ktorého vyplýva, že každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Aplikujúc princíp subsidiarity na trestné konanie, ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že trestné konanie je od svojho začiatku až po koniec procesom, v rámci ktorého sa pri vykonávaní jednotlivých úkonov môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako aj v predmetnej veci konajúcich všeobecných súdov naprávať, resp. korigovať jednotlivé pochybenia, ku ktorým došlo v predchádzajúcich štádiách trestného konania. Preto spravidla až po právoplatnom skončení trestného konania možno na ústavnom súde namietať také pochybenia príslušných orgánov verejnej moci, ktoré neboli odstránené v jeho dovtedajšom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 166/2010, m. m. tiež II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľovi aj v ďalšom štádiu trestného konania (po podaní obžaloby) ako obžalovanému v rámci uplatnenia práva na obhajobu právne účinným spôsobom namietať porušenie svojich základných práv a slobôd, ku ktorým malo podľa jeho názoru dôjsť v dôsledku protiprávneho postupu vyšetrovateľa policajného zboru a špeciálneho prokurátora generálnej prokuratúry, ako aj generálneho prokurátora v predmetnej trestnej veci. Tak ako súd prvého stupňa, ktorý bude (je) oprávnený konať a rozhodovať v trestnej veci sťažovateľa, aj odvolací súd v prípade podania odvolania v predmetnej trestnej veci sú súdmi s plnou jurisdikciou, v ktorých právomoci je posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností prípadu vrátane zákonnosti a ústavnosti postupu orgánov prípravného konania v trestnej veci sťažovateľa v štádiu

trestného stíhania predchádzajúcemu podaniu obžaloby (obdobne napr. III. ÚS 75/05, III. ÚS 109/05 alebo II. ÚS 294/06). Uvedené skutočnosti zakladajú aj dôvod na odmietnutie sťažnosti ako neprípustnej.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, ako aj z dôvodu jej neprípustnosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2016